

amtsråd, kommunalbestyrelser eller selvejende institutioner.

Naturvejledernes opgave er at fortælle de besøgende om naturen, kulturmindene og jordbruget i de områder, de er tilknyttet, og som de har et særligt godt kendskab til. Her gennemfører de en række naturvejlederaktiviteter – spændende fra vandringer, foredrag, udstillinger, brochurer og radioudsendelser til naturdage for børn. Når den nuværende forsøgsordning nærmer sig sin afslutning, vil der skulle tages stilling til en fortsættelse. En naturvejlederordning vil kunne støttes i medfør af lovforslaget.

Fremme af landbrugsturismen er ønskelig af hensyn til såvel friluftslivet som nationaløkonomien og udfra målsætningen om at opretholde en vis bosætning i landdistrikterne.

Sammenfatning

Der er således behov for hjemmel samt økonomiske virkemidler til at gennemføre de nævnte aktiviteter, til at iværksætte en del hastende enkeltindsatser på marginaljordsområdet samt til sikring (opkøb) af større sammenhængende arealer med henblik på at tilgodesøge økologiske, skovbrugsmæssige og friluftsmæssige hensyn.

Med det foreliggende lovforslag tilsigtes derfor ud fra økologiske og vedproduktionsmæssige hensyn en udvidelse af lov 230's saglige område og virkemidler.

Samtidig ønskes lov 230's principper udvidet med henblik på en mere effektiv varetægelse af initiativer på friluftslivets område, f.eks. gennemførelsen i overensstemmelse med Miljøministeriets »grønne strategi« af en naturformidling, som skaber større naturforståelse.

3. Lovforslagets principper

Baggrund

Lovforslaget viderefører lov 230's hovedprincip: at der med økonomiske virkemidler sigtes mod aktiv gennemførelse af lovens formål. Der vil således fortsat kunne erhverves fast ejendom med henblik på at bevare landskaber og tilvejebringe arealer til fericentre, campingpladser og almene rekreative formål.

Derimod forudsættes den foreslåede lov ikke anvendt til fremskaffelse af arealer til sommerhusbygelse og kolonihaver, selvom dette var omfattet af lov 230's formål. Dog vil ubebyggede sommerhusområder kunne erhverves med henblik på etablering af andre typer rekreative anlæg, såfremt en sådan konvertering kan ske i overensstemmelse med planlægningen for området.

Med lovforslagets større antal virkemidler åbnes desuden mulighed for at gennemføre en række andre initiativer til gavn for friluftslivet, f.eks. skovtilplantning og de aktiviteter, der er nævnt ovenfor.

Lovforslaget skal desuden ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af naturfredningsloven, der – gennem generelle reguleringer – sigter mod opfyldelse af en del af de samme mål. Dog foreslås nu, at naturfredningslovens beføjelser også kan anvendes til naturgenopretning, ligesom de regionale myndigheder foreslås pålagt en principiel plejepligt på egne arealer, der er omfattet af lovens generelle beskyttelsesordning.

For at videreføre lov 230's aktive indsats på friluftsområdet taler endvidere fortsat de mulige udenlandske ønsker om erhvervelse af danske rekreative områder.

Der er imidlertid også behov for udvidelse af lov 230's saglige område og dens virkemidler. Det foreliggende lovforslag tager sigte på at dække disse behov.

Modernisering og forenkling

Samtidig med den nævnte modernisering tilsigtes en forenkling. Det forudsættes således, at de generelle bevillingsregler muliggør overførsel af et finansårs restbevilling til det næste. Endvidere bemyndiges miljøministeren til at sælge erhvervet ejendom og til efter forhandling med finansministeren at modtage gaver til opfyldelse af lovens formål.

Endvidere foreslås det, at en del af bevillingen kan anvendes til dækning af driftsudgifter på Miljøministeriets ejendomme. Dette har været forudsat også i lov 230's funktionsperiode (jf. Akt 179 13/12 72 og senere finanslove), men der har været rejst tvivl om ordningens rækkevidde. Med lovforslagets hjemmel aflastes Finansudvalget således for behandling af enkelt-sager vedr. midler til drift af erhvervede ejendomme.

Udvidelsen af lovens virkemidler sker, ved at der gives hjemmel til ydelse af lån og tilskud til bevaring, pleje og genopretning af natur og til friluftslivets formål samt til afholdelse af driftsudgifter på Miljøministeriets ejendomme. Det bemærkes, at der ikke efter lovforslaget kan ydes støtte til ikke-statslig skovtilplantning.

Ved vurderingen af det hensigtsmæssige i at yde lån eller tilskud vil Miljøministeriet lægge vægt på, at lån/støttemodtager kan varetage opgaven på en bedre og samfundsøkonomisk billigere måde end staten, eller at staten opnår fordele, som den ikke kunne opnå på anden måde.